

PROGRAM INNOWACYJNY

„Warszawa z ruin do marzeń – dziecięce spojrzenie na odbudowę stolicy”

Autorka programu: Agnieszka Sienkiewicz

OPIS

Inspiracją do opracowania innowacji jest przypadająca w 2025 roku 80. rocznica rozpoczęcia odbudowy Warszawy po II wojnie światowej. Stolica została niemal całkowicie zniszczona, a jej powojenne odrodzenie to wyjątkowy przykład solidarności, pracy wspólnotowej i siły wyobraźni.

Dzieci, które dorastają w dzisiejszej Warszawie, często nie zdają sobie sprawy, jak ogromnego wysiłku wymagało podźwignięcie miasta z ruin. Program ma pokazać im tamten czas nie jako „suche fakty historyczne”, ale jako **opowieść o nadziei, twórczości i wspólnym działaniu**, w której również one mogą odnaleźć inspirację do własnych małych i dużych „odbudów”.

W projekcie ważne będzie połączenie:

1. **historii** (poznawanie losów stolicy i ludzi, którzy ją odbudowali),
2. **sztuki** (twórcze działania plastyczne, muzyczne),
3. **wspólnoty** (praca w grupach, dzielenie się pomysłami, konkurs artystyczny).

ADRESACI

1. Wychowankowie warszawskich placówek pozaszkolnych.
2. Uczniowie szkół podstawowych współpracujących z Ogniskiem Pracy Pozaszkolnej „175”.

CZAS TRWANIA

październik 2025 – maj 2026

CELE

Cele ogólne

1. Rozbudzanie świadomości historycznej związanej z dziejami Warszawy po II wojnie światowej.
2. Uświadamianie wartości dziedzictwa kulturowego i odpowiedzialności za jego ochronę.
3. Kształtowanie postawy otwartości, solidarności i współpracy – jako fundamentów odbudowy miasta i życia społecznego.
4. Rozwijanie wrażliwości estetycznej i zdolności artystycznych poprzez twórcze interpretacje tematu „odbudowy”.
5. Inspirowanie do dostrzegania piękna w codziennym otoczeniu i doceniania pracy ludzi, którzy je kształtują.
6. Rozwijanie wyobraźni, kreatywności i umiejętności opowiadania historii obrazem, dźwiękiem, ruchem.

Cele szczegółowe

1. Poznanie historii odbudowy Warszawy i postaci z nią związanych (np. architektów, rzemieślników, mieszkańców).
2. Uświadomienie dzieciom, że każdy – nawet mały – wkład ma znaczenie w budowaniu wspólnoty.
3. Ćwiczenie umiejętności obserwacji przestrzeni miejskiej (spacery, zdjęcia, szkice).
4. Rozwijanie umiejętności wyrażania emocji poprzez różne formy sztuki (kolaż, fotografia, rysunek, śpiew).
5. Stworzenie przestrzeni do wspólnej zabawy, rozmów i twórczej integracji.

SPOSÓB REALIZACJI – METODY I FORMY

Metody:

1. **Warsztaty artystyczne** w kołach zainteresowań (np. malarstwo inspirowane Warszawą, piosenki o Warszawie, tematy związane z architekturą, budową, planowaniem).
2. **Zajęcia sportowe i zabawy inspirowane odbudową** (np. tor przeszkód, zabawy konstrukcyjne, gry zręcznościowe)
3. **Spacer edukacyjny** (poznawanie miejsc istotnych dla odbudowy stolicy i ich losów, poszukiwanie śladów odbudowy w przestrzeni Mokotowa / Warszawy).
4. **Pogadanki i rozmowy** (wprowadzające do tematu odbudowy).
5. **Spotkania z ciekawą osobą** (np. varsavianistą, architektem, fotografem).

Formy:

1. Praca indywidualna w zakresie zajęć grupy.
2. Praca w grupach (gry, kolaże wspólne, rozmowy, wycieczka).
3. Prezentacje i wystawy wewnątrz ogniska.

ZAKRES TREŚCI

1. Warszawa przed wojną, zniszczenia i pierwsze decyzje o odbudowie.
2. Najważniejsze miejsca odbudowane (Stare Miasto, Zamek Królewski, Marszałkowska Dzielnica Mieszkaniowa).
3. Ludzie odbudowy – architekci, mieszkańcy, rzemieślnicy.
4. Sztuka i pamięć – jak artyści przedstawiali zniszczoną Warszawę i jak się angażowali w odbudowę.

OCZEKIWANE EFEKTY

1. Poszerzenie wiedzy dzieci o historii Warszawy i procesie jej odbudowy.
2. Wzrost wrażliwości na otoczenie i jego historię.
3. Rozwój zdolności artystycznych, fotograficznych i narracyjnych.
4. Wzmocnienie poczucia więzi z miastem.
5. Umiejętność współpracy i dzielenia się pomysłami w grupie.
6. Powstanie kolekcji dziecięcych prac artystycznych prezentowanych na wystawie finałowej.

KONKURS PLASTYCZNO-FOTOGRAFICZNY “Moja Warszawa”

Forma: Zadaniem konkursowym będzie wykonanie w dowolnej technice (haft, kolaż, mozaika, szycie, wycinanka, rysunek, ułożenie napisu z kamieni, patyczków, liści itp) napisu WARSZAWA. Następnie należy umieścić pracę w przestrzeni miejskiej i sfotografować tak, by na zdjęciu uchwycić napis i pokazać piękno stolicy.

Cele konkursu:

1. **Artystyczne** – rozwijanie umiejętności manualnych i fotograficznych, kreatywności, planowania pracy.
2. **Historyczno-edukacyjne** – poznanie najciekawszych miejsc w Warszawie.
3. **Spoleczne** – budowanie poczucia wspólnoty i dumy ze swojego miasta.
4. **Emocjonalne** – wyrażanie marzeń, wizji i emocji w trwałej formie.
5. **Ekologiczne** – praca z naturalnymi materiałami w plenerze miejskim.

Efekty:

1. **Galeria** – wystawa zdjęć w OPP”175” jako czasowa ekspozycja.
2. **Instalacja artystyczna** – zdjęcia ułożone w kształt, serca, mostu albo napisu „WARSZAWA”.
3. Zamieszczenie prac na stronie OPP “175” i facebooku
4. **Obiegowa wystawa** – prezentacja wybranych prac w bibliotece, domu kultury, szkole partnerskiej, ratuszu.

Adresaci:

1. Wychowankowie warszawskich placówek pozaszkolnych.
2. Uczniowie szkół podstawowych współpracujących z Ogniskiem Pracy Pozaszkolnej „175”.

Nagrody:

1. Zestawy plastyczne.
2. Książki o Warszawie.
3. Pamiątki związane ze stolicą.

Harmonogram działań

L.p.	kiedy	kto	Co i jak	Dla kogo
1	wrzesień- październik 2025	Katarzyna Andrzejewska	Temat: Spacer śladami odbudowy Opis: Zwiedzanie miejsc związanych z odbudową stolicy.	Turystyka
2	październik 2025- luty 2026	Agnieszka Sienkiewicz	Temat: Warszawa wczoraj i dziś Opis: Przeglądanie zdjęć przedwojennej i współczesnej Warszawy. Rozmowy na temat odbudowy, zabytków, ulubionych miejsc uczniów.	Eko art, rękodzieło, szycie na maszynie.
3	listopad	Agnieszka Sienkiewicz	Temat: Konstrukcje i budowle w naturze i inspirowane naturą. Opis: Tworzenie mostów i wież z patyków, kamieni, gliny.	Eko art
4	luty	Agnieszka Sienkiewicz	Temat: Aplikacja z motywem Warszawy Opis: Wykonanie na maszynie do szycia aplikacji związanej z symboliką Warszawy	Szycie na maszynie
5	luty	Agnieszka Sienkiewicz	Temat: Haft geometryczny inspirowany Warszawą Opis: Uczestnicy wyhaftują obrazek na papierze przedstawiający uproszczone zabytki Warszawy.	Rękodzieło
6	luty	Karolina Marcjanik-Ogonek	Temat: Historia odbudowy Warszawy w pamięci pokoleń. Opis: Wywiady dziennikarskie	Dziennikarstwo
7	marzec	Elżbieta Kamińska	Temat: Sen o Warszawie Opis: Rysunek i malarstwo inspirowane Warszawą	Plastyka
8	marzec-maj	Agnieszka Sienkiewicz	Konkurs plastyczno-fotograficzny "Moja Warszawa" Wręczenie nagród podczas koncertu wiosennego.	Konkurs wg regulaminu
9	kwiecień	Beata Leszczyńska	Temat: Warszawskie memory Opis: Przygotowanie gry memory z obrazkami przedstawiającymi zabytki i symbole Warszawy. Wspólna gra.	Akademia popołudniowa
10	kwiecień	Ewa Benza	Temat: Podaj cegłę Opis: sztafeta, zabawy i gry zespołowe inspirowane odbudową.	OKS
9.	kwiecień-maj	Artur Guzik	Temat: Piosenki o Warszawie Opis: Nauka i przygotowanie piosenki "Warszawa da się lubić" do wykonania na koncercie wiosennym.	Grupa wokalna i instrumentaliści